

CARTÎLE SATEANULUI ROMANU.

SCRIERE PERIODICA

pentru trebuintiele poporului romanu.

Descépta-te Romane!

SERGEANTULU.

re drumulu de costisie ce duce la Vaslui
 Veniá unu omu, cu jale dicéndu în gândulu lui:
 „Mai lunga-mi pare calea acum la 'ntorsu a casa . . .
 Asiü vré sè sboru, si ran'a din pulpa nu me lasa!“
 Si bietulu omu slabu, palidu, avéndu sumanulu ruptu
 Si o camesia rupta bucàti pre de desuptu,
 Pasiea tragéndu piciorulu incetu, dar pre-a lui fatia
 Sburá cá o lumina de gloria marétia
 Si 'n ochii lui de vulturu adânci, viori si mari
 Treceau lucióse umbre de iroi legendari.
 Opinc'a-i erá sparta, caciul'a desfundata,
 Dar' fruntea lui de raze pareá încoronata.
 Calica-i erá hain'a, dar straluciau pe ea
 Si crucea Sfântulu George si-a României Stea.

Românulu veniá singuru pre drumulu plinu de sóre,
 Cându iata cà aude fanfare sunatóre
 Si vede nu departe în fati'a lui venindu
 Unu corpu de óste mândra în auru stralucindu:
 Eráu trei batalióne de garda-'mperatésca,
 Mergéndu voiosu la Plevna cu doru s'ó cucerésca:
 In frunte-i colonelulu frumosu, pe calu-i pagu
 La bravii sei tovarasi priviá adesu cu dragu,
 Si inim'a în peptu-i batea cu focu, descépta,
 Cáci elu visá, privindu-i, la lupt'a ce-i ascépta.

De-odat' elu dà cu ochii de sarbedulu Românu,
 Ce stase 'n locu la umbra, sub unu stejaru betrânu,
 Si multu se minunéza si nici cà-i vine-a crede,
 Când crucea Sfântulu George pre sinulu lui o vede.

S'oprește regimentulu, iar bravulu colonelu
Se 'nchina la drumetiulu, s'apropie de elu
Si-i dîce cu blandetia: — De unde vîi, straine?
— Vinu tocmai dela Plevna. — Cum e acolo? — Bine.
— Dar' aste decoratii cum, cine ti le-au datu?
— Chiar' Domnitorulu nostru si-alu vostru Imperatu.
— Dar' pentru care fapte? — Sciu eu? . . . Ci cã dreptu plata,
„Cã am înfiptu eu stégulu în Griviti'a luata,
Si-apoi ranitu la pulpa m'am prabusîtu în siantin.
— Dar' ce gradu ai, voinice? — Am rangu . . . de Dorobantiu! —
Atunce colonelulu dându mîn'a cu sergentulu
Se 'ntôrce, dà unu ordinu . . . Pe locu, totu regimentulu
Se 'nsîra, pôrta arm'a, saluta cu onoru
Românulu, care pléca tragédu a lui picioru.

V. Alesandri.

Lenea este inceputulu reutatîloru.

— Discursu pentru poporu. —

Dintre multîmea proverbeloru frumóse si pline de in-tieptiune, ce audimu pretutindenea sunandu din gur'a po-porului romanu, pucine suntu atatu de insemnate si nimerite, cá-sî proverbulu ce dîce, ca „lenea e inceputulu reutatîloru“; cã-ci intru adeveru, cele mai multe nenorociri si suferintie ce ajungu pre ómeni in viétia, se nascu din lenea si nepa-sarea loru.

Se vedemu deci, cari suntu celea mai insemnate reutati, ce isvorescu de sub stanc'a lenei. Lenea pre acei ce se in-china ei, retienendu-i dela ori-ce lucru folositoriu, i indémna, intre alte rele, mai alesu la *betia*; prin acést'a apoi i lipsesce de tóta averea, si i lasa in cea mai trista stare, asié cã in urma nu au nici ce mancá, candu apoi se implinesce asupr'a loru dis'a santei scripturi: „Cine nu lucra, se nu manance!“ Fórté bine a nimeritu si acel'a ce a disu antái'a-data cã: „Lenea e o dómna mare, ce nu are de mancare“.

Si ce face apoi lenesiulu ajunsu in acést'a stare? — Cei mai multi, impinsi de seraci'a, cu care se lupta, si de *betia* cu care s'au dedatu, se dau la *furatu*, *jefuitu*, si alte nenu-merate faradelegi, si se facu cei mai blastemati si mai ne-trebnici omeni pre pamentu. Candu amu poté stã in vorba

cu toti nenorociti ce intalnim pe calea acestei vietii: cu multimea seracilor ce au fostu in stare buna candu'va, iar' adi se trudescu si nu au ce manca dintr'o di pre ce'alalta; cu cersitorii ce ambla dela o casa la alt'a pentru o imbuca-tura de pane; cu multimea facatorilor de rele, ce jacu cu anii intregi inchisi si legati in prinsori intunecose: si candu am cerca mai de-amanuntulu, ca ce i-a impinsu pre toti acestia la starea nefericita in care se afla: ne-am convinge si mai curatu despre adeverulu proverbului de mai susu, ca-ci am afla mai la toti, cumca inceputulu, sementi'a nenorocirei loru n'a fostu alt'a, decatu lenea, despre care mai dice unu proverbu érase forte nimeritu cumca „*lenea este perina diavolului*“.

De voiti a cunosce mai de aprópe anim'a si vieti'a lenesiului facia cu acelui sirguintiosu, cautati numai la ap'a ce sta balta intr'unu locu cu anii intregi si la perêulu limpede, ce curge sioptindu p'ntre flori mirositorie. Precum e de urita si amara ap'a beltiloru hidose, ce respira in jurulu loru miasme ucigátorie, chiar' asié-i de uritu lenesiulu inaintea omeniloru, si chiar' asié se face in urma si vieti'a lui de amara.

Lenea inse este isvorulu multoru reutati nu numai pentru omenii singurateci, ci totu odata si pentru popóre si tieri intregi. Strainii ce caletorescu prin Transilvani'a, si vedu in ce stare trista se afla Romanii in asemanare cu alte neamuri: le place a dice despre noi in faci'a lumii ca suntemu unu poporu lenesiu. Si ce respondemu noi la acést'a? Dicemu ca nu-i dreptu, precum nici nu-i dreptu. Dar strainii nu se indestulescu cu atât'a, ci ne intréba:

— Pentru ce dar' poporulu romanu din Transilvania traesce asié de reu si asié de cu greu, si locuesce in casutii asié de micutie si rele in asemanare cu alte popóre, cum suntu d. e. sasii totu din Transilvani'a, acaroru sate paru a fi orasie in asemanare cu satele romanesci?

— Pentru-ca acei'a suntu omeni mai luminati si mai invetiati decatu Romanii, — respondemu noi.

— E dreptu; — dicu densii — dar' pentru-ce nu suntu si Romanii totu asié de luminati si invetiati?

— Pentru-ca suntu mai seraci! respondemu noi éra, — si numai fórte pucini suntu in stare a-si tiené pruncii la

scótele de prin orasie, ba nici chiar' in satele loru nu au de unde se platésca atât'a, catu s'ar cuveni la unu invetiatoriu bunu si harnicu, care se fia in stare a desceptá copii si a face din densii omeni adevverati.

Dar' strainii nu se indestulescu nici cu acestu respunsu, ci ne intréba mai incolo, cá pentru-ce suntemu dar' noi Romanii mai seraci decatu alte limbi ce locuescu totu in acésta tíera?

Si la acésta intrebare Romanulu nu mai scie ce se respunda alt'a, decatu ca „pre Romanu dóra asié la lasatu Domnedieu, cá se fia mai seracu si se suferé mai multe decatu altii“.

— Ba nu! — respundu strainii — Domnedieu a daruitu Romanului poteri si minte agera prin cari ar' poté nu numai se ajunga, ci se si intréca pre alte popóre. Dar' Romanulu e lenesiu, si ascunde in pamentu talantii, in locu de a-i intrebuintiá.

— N'aveti dreptu nici acuma! — le dícemu noi. — Nesciinti'a, miseri'a, si tóte suferintiele de adi a poporului romanu au altu isvoru, dar' nici decatu nu l'isvorescu din lene. Au nu sciti, séu nu cugetati la ace'a, ca Romanii pâna in anulu 1848 a fostu robi, lipsiti de tóte drepturile, incatu pre lângá tóta sirguinti'a loru nu eráu in stare, séu desí au fostu in stare, nu le erá iertatu se-si cascige sciintie si averi mai insemnate? pâna candu sasii inca si pre atunci, ba si cu sute de ani mai inainte se bucurau de cele mai frumoése drepturi si nu eráu supusi la nime.

— E bine! — dícú strainii — dar' de atunci au trecutu ani multi; adi si voi sunteti liberi: cásí altii, nesupusi la nime. . . . Apoi in starea trista in care v'ati aflatu pâna la anulu 1848, cine v'a aruncatu? si de tóte drepturile cine v'a lipsitu, déca nu lenea si nepasarea vóstra? . . .

Éta, fratiloru romani! parerea ce au strainii despre noi, si incontr'a carei'a numai cu vorbe gole inzadaru ne luptámu. Ei nu voescu se scie nimicu despre suferintiele prin cari amu trecutu noi; nu voescu se scie, cá romanulu in trecutu lucrá cu sudori diu'a si nóptea pentru sustienerea familiei s'ale numeróse, apoi lucrá de doue si de trei ori atât'a pre sém'a domnului seu, care cu tóte aceste nu-lu pretiuiá mai multu si nu-lu tractá mai bine decatu pe unu dobitocu. Nu, strainii

nu cauta la acestea. Ei cauta numai la starea misera de adia a poporului romanu, si dice ace'a, fiindu ca in cele mai multe casuri lenea e inceputulu reutatiloru, judeca, cumca romanulu e lenesiu.

Pâna acum acésta judecata a loru facia de noi romanii a fostu nedrépta; si acést'a ne servésce incatǔ-va de mangaiere. Dar' déca nici astadi, candu catu-siele robiei suntu frânte, candu si noi avemu aceleasi drepturi, cá si alte popore, déca nici de astadi inainte nu ne vomu silí din tóte poterile, cá prin lucru si sirguintia se ne croimu o sórte mai fericita: atunci strainii voru avé totu dreptulu, déca ne voru numí lenesi si ne voru despretiuí. Dela noi atérna deci, fratiloru Romani, cá acést'a se nu se póta intemplá nici-odata; dela noi atérna, cá judecat'a rea, ce si-au formatu strainii despre noi, se se schimbe catu de ingraba in alt'a mai favorítoria; dela zelulu si sirguinti'a nóstra a tuturoru atérna cá se ne aredicamu catu de ingraba din starea in care amu fostu si suntemu, la o trépta mai inalta a culturei si fericirei, unde se afla si alte popore.

Dar' acést'a o vomu poté ajunge numai prin sirguintia indoita si intreita. Sirguinti'a ne va cascigá avere, — prin avere ne vomu poté cascigá sciintia; cá-ci fara sciintia si invetiatura adi nu póte se mai traésca nici unu poporu.

Se cautamu numai la sasi si la jidani, cari mai toti suntu avuti. Ei suntu convinsi fórté bine despre ace'a, cá: „*cine nu sci carte, n'are parte*“. Pentru ace'a in satele sasesci nu vomu aflá nici unu omu care sé nu scie celu pucinu cetí si scrie, cu tote cá si ei mai toti suntu numai nescie plugari simpli cá-sí Romanulu. Dar' apoi se vedeti numai starea loru, si casele loru frumose, cá-sí cari numai in orasie se gasescu!

Ér' jidanii, de se afla numai doi — trei intr'unu satu, indata 'si tienu unu dascalu platitu catu de scumpu, numai cá se nu remana pruncii loru ne-invetiati si de risu la tota lumea.

Apoi uitati-ve numai la acesti prunci, dupa ce crescú mari si se asiédie intr'unu satu! Abia trecu câtí-va ani, si adese ori mai totu satulu e in pung'a loru.

Ore pote-s'ar' intemplá acést'a, déca si Romanii s'ar ingrigí mai bine de crescerea prunciloru ce au, si si-aru dá fiesce care banii mai bucurosu la unu dascalu harnicu

pentru binele prunciloru sei, decatu la jidanu pentru beuturi veninóse?

Se invetiãmu dar', fratiloru romani, se invetiãmu si noi dela aceste popore streine, pâna-ce inca nu-e tardiu! Se facemu si noi cá densii de-acuma inainte, déca n'amu facutu pâna-acuma, si-apoi se n'avemu nici o téma, cà-ci venitoriulu va fi alu nostru. Se nu uitãmu cà precum „lenea e inceputulu reutãtiloru“ totu asié „lucuru si sirguinti'a este isvorulu binelui si alu fericirei“. Lenea este rusine si mórte pentru ori ce poporu, iar' lucrulu este viétia si onóre! Se ne alegemu dar'! Rusine séu *Onóre?* Mórte séu *Viétia?* . . .

Petru Dulfu.

Hor'a Curcaniloru.

Foia verde de stejaru!
Nu mai amu de turcu habaru; *)
L'am inpinsu de-a duriti'a
Cãtu colo din Griviti'a. —
Iac' asiã si iar' asiã!

Cu atãtu nu s'a ajunsu:
L'am mai friptu si l'am mai tunsu,
Unde curge Dunarea,
La cetatea Rahov'a. —
Iac' asiã si iar' asiã!

Turculu fuge, — vai de elu! . .
Eu in góna dupa elu!
La Palanka a fugitu,
Si-acolo l'am nimeritu —
Iac' asiã si iar' asiã!

Unde-am fostu si unde-am datu
Turculu nu s'a mai mișcatu;
Colo in Plevn'a sugrumatu,
Osman-pasi'a s'a predatu, —
Seracutiũ de maica s'a!

Si pe riu si pe uscatu
Dupa placu amu inhatiatu;
Vasu turcescu in fére incinsu
Totu in tãnduri tí-l'am stinsu
Iac' asiã si iar' asiã!

Foia verde de stejaru!
Nu mai am de turcu habaru;
Iaca birulu ce i vomu dá
De acum'a pururea . . .
Iac' asiã si iar' asiã!

Andrieu Florea Curcanulu.

(Novela.)

Sum Vasluianu de locu din satulu Florestii. Erãm abia de 21 ani candu 'mi vení rendulu se tragu la sorti. 'Mi-aducu a-minte cu ce sfiala vèrii man'a intr'unu vrafu de hartiutia resucite si scosei Numerulu 13. — „Bunu!“ strigara cei din preginurulu meu. — „Esti baiatu cu norocu!“ Apoi doftorulu me desbracã pâna la piele, me cautã in gãtu, la inchiaturi, me ciocaní in pieptu si la spate, éra comandantulu me mesurã cu o curalusia se vedia déca sum destulu

†) Curcanii suntu ostasi romani.

*) — nu-mi pasa.

de inaltu, me întrebà de tata, mama, frati, sorori, parea ca ar' fi voiitu se-'mi afle spiti'a neamului, si dupa-ce 'mi scrisè numele într'unu protocolu, 'mi dîsè :

— Mei baiete, n'avemu ce-'ti face, ai scosu numeru micu, esti sanatosu si bine facutu, n'ai nici unu dreptu de scutire; trebue se remâi in ôste. Si noua ne trebue voinici cá tine. — Nu sfêrsi bene comandantulu, candu unu guleratu, ce siedea lînga mene, strigà catu i luà gur'a: „la tunsu!“

— Indata doi dorobanti (— ostasi) me impinsera într'o odae (— chilia) de-alaturea si me asiediara pre unu scaunu; fôrfecele inceputa se sune prin pletele mele intogmai cá secerea in grâu, si catu a-i bate in palme me tredii golu la capu câ unu harpuzu (bostanu).

Nu erâm, se dîcu asié, nici veselu nici superatu, cà-ci togmai bene nu poteamu se 'mi dau sêma de ce se petrecea cu mene in diu'a ace'a.

— Numai candu vediuî pre tat'a radiêmatu de usciorulu odaei, mahnitu parc'-ar' fi remasu singuru pre lume, semtii cà me taie cev'a la anima. Inse m'am stapênitù, si mi-am inghititu lacremile, care cercâu se-'mi nevalésca in ochi, cà-ci 'mi erá frica se nu rida satulu de mene. Avûi norocu cà tat'a erá omu cuprinsu cu papusioiu (cucuruzu) in cosiere si cu vitisioire in pregiurulu casei, incatu elu se prinse se 'mi faca uniforma cu cheltuial'a lui numai se nu me pierdia de lînga elu, si ast'felu remasei soldatu in regimentulu de dorobanti Nru. 13.

Fora se me laudu potu dice ca nu 'mi stá togmai reu in uniform'a mea de dorobantiu cu opincele bene sfâruite la picioare, cu mantéu'a cea lunga incinsa la mijlocu cu curea, si mai alesu cu caciul'a cea indoita pre urechia si impodobita cu pene de curcanu. Candu me inverteam asié prin satu pre din-aintea feteloru cari nu se prea feriau din calea mea, 'mi venea in adeveru, vorb'a ce'a: se me umflu in pene cá unu curcanu.

— Mèi cà fiorosu mai esti! . . . 'mi dicea Catrin'a chicotindu la spatele mele; ai se tai mamalig'a in doue.

— Ia vedî-lu, parc'-a-i unu tîapu logoditu; dicea Marior'a, tragându-me de manec'a mantéuei. Êr' eu le fugariamù, le pişcâmu, si candu 'mi cadea vre-un'a la in-de-mana i-astupâmu gur'a cu unu sarutatu.

Slujb'a mea nu erá togmai grea; cà-ci siedeamu dîece dîle la casarma si douedieci a-casa. Ce m'a incurcatu mai multu a fostu reglementulu pre care a trebuitu se 'lu invetiu pe de rostu cá tatalu nostru. Norocu cà scieam câteva buchi dela dascalulu Chiriacu din satu. Era celé-alalte detorii ale slujbei: „La stâng'a, la drépt'a, puşc'a la umeru, la picioru!“ . . . le-am deprinsu cá ap'a, pentru-cà nu erâm stîngaciu din fire si man'a 'mi erá data pre puşca, decandu venâm vulpile si capriórele prin codrii Racovei. Candu me aflâm in frontu mergêndu cu pasî mesuratî: „un'a, doue, trei“ — seau candu din-aintea comandantiloru, cu mân'a la cocarda, strigâmu: „Ascultu domnule capitanu! . . . Se traitî domnule majoru!“ . . . ar' fi dîsu ceneva ca 'su croitu pre soldatia. Numai de scosu omeni la munc'a

campului nu erám bunu, cà-ci aveam facia blanda si ei nu eráu de-prinsi se se téma de mine. Chiar' Catrin'a 'mi dicea cà nu me prinde candu me slutescu.

Ast'feliu o dusei doi ani si mai bene, in care tempu 'mam'a muri, éra tat'a din ce in ce se gârbovea. Intr'un'a din díle elu me chiamá la o parte si 'mi disè:

— Mei baéte (pruncule), eu cá mane o se me ducu pre urmele maica t'a si tu inca nu esti pusu la cale. N'ar' stricá se avemu in casa o gospodina (mniere), care se caute de teneretiele t'ale si de betranetiele mele. Eu gândescu cà fét'a Catrin'a desí nu-i bogata, dara e cu minte si harnica, si va tiené la cinstea casei nóstre . . . . dara tu cum socotesci?

Aceste vorbe esíte din gur'a betranului tata me petrunsera la anima. Eu nu me gândisemí la Catrin'a si nici potu díce ca 'mi erá draga, precum nu 'mi erá draga nici o féta din satu, inse cuvintele lui eráu pentru mene o tainica porunca care parea cà vene de susu. M'am dusu dreptu la Catrin'a si i-am spusu voi'a tatei, care acum erá si a mea; éra ea nu 'mi respunse nemio'a, ci se inrosí cá foculu si plecà ochii in josu. Asiú fi voiitu se o sarutu cá alta data pre candu me jocámu cu dens'a, dar' acum numai indrasnii; decandú gândulu insuratului me urmaria, me facusèi rusinosu cá o féta mare, si vorbele nu 'mi esiau slobode din gura. Apoi dela Catrin'a facui stâng'a impregiuru si me dusei dreptu la Capitanulu pentru a-i cere voia se me insoru, inse Capitanulu 'mi respunse:

— Andreiu, nu-i vreme acum de insuratu; incurendu avemu se plecámu in josu spre Dunare cu totu batalionulu din Vaslui si déca va vré Ddieu se ne intorcemu sanatosi ti-ojú fi eu nanasiu, — pâna atunci trebue se mai îngádui fétulu meu.

— Se traiti domnule Capitanu! — dísei eu intorcându-me pre calcâe cá unu síurubu, si fora mai multa vorba plecái spre casa. Totu drumulu nu putúi se deschidu gur'a pentru a díce buna-demanétia trecatoriloru cu care me intalnimu. Erámu mahnitú cum nu fusesem nici odata . . . . si de cé? . . . . nu sciú . . . . ca dora nici tat'a nu erá pre pragulu mortiei, nici Catrin'a nu avea se se marite cu unu altulu, si nici Dunarea nu me spariá pâna pre acolo, cà-ci mai fusesemí eu in josu tómn'a cu ostirile si multiamita Domnului m'am intorsu bene a-casa. Cu tote acestea anim'a nu 'mi erá la locu. Ajungându in satu, audíi feliurite sgomote cari posomoriau faciele: cà Rusii trecu Prutulú, cà Turcii navalescu in tíera, ca Romanii intra in bataia cu Turcii ori cu Rusii, — nimicu lamuritu, totu vorbe fora síru, inse erá cev'a; vezdunchulu parea a furtuna!

Preste cateva díle unu juratu me chiamá la primaria unde gasii adunati toti flacaii (feciorii) din satu, cari eráu soldati in batalionulu meu. Capitanulu siedea in capulu mesei cu o hartie in mana.

— Andreiu Florea! strigà elu.

„De facia!“ . . . . respunsei eu.

— Niculae Druga!

„De facia!“

— Petrea Doncila!

„De faccia!“

— Vasile Graunte!

„De faccia!“

Și totu asié mai departe ne chiamà pre toti de-a rëndulu, dupa scrisorea ce avea in mana.

— Copii! . . . ne disè elu . . . avemu porunca se mergemu in lagàru la Dunare; grigîti-ve armele bine, luati-ve scimburi de ajunsu, si de astadi in patru dîle se ve aflati la Jasi, de unde vomu plecà impreuna cu armat'a de acolo. Cautati cá nemenea din voi se nu lipsésca.

„Ascultamu!“ . . . respunseramu cu totii punëndu man'a la cocarda.

Apoi esîramu din primaria spre a ne duce fie-care pre la casele nôstre. Niculae Druga se apropià atunci de mene si 'mi disè:

— Ai audîtu, Andreiu? . . . Trebile se-'ncurca. Nu-i a bene.

„Bine reu, n'ai ce-i face, respunse Vasile Graunte; déca-i porunca, s'a mantuitu.

Dî cá nu tî tata, verb'a ce'a.

— Si-apoi ce mai la dealu, la vale, — adausè Petrea Doncila; potemu ôre se ne ferimu de ce'a ce e scrisu se fia? . . . Câti se intorcu sanatosi din bataia, si câti moru a-casa pre cuptoriu? Acést'a nu e in voi'a omului ci in a lui Ddiu.

— Bine vorbesci Petre, disè mosiu Tôderu a Paraschivei, unu omu betranu care fusese 30 de ani puscasiu la curtea boerésca. De candu andu ca o se fia claca in josu par'-ca me umflu in cosiu se mergu si eu. Pecatu cà picioarele si mânile nu 'mi suntu dupa anima, cà-ci acum ar' fi vremea se vedu déca pușculiti'a cu care m'am chranitu 30 de ani mai scie se faca treaba. — Ei baéti! . . . omului nu e datu se se intinda numai la sóre: in viétia este si voia si nevoia, si déca nu vomu fi harnici se tiênemu pieptu la nevoia, apoi mai bine-se lasamu babele se ne apere casele, iar' noi se tórcemu in furca.

Graindu ast'feliu ochii mosiului Tôderu a Paraschivei straluciau, si trupulu lui radiématu in cârgia se indreptà cá luminarea. Ai fi dîsu cá intineresce pentru a dou'a ora.

— Haidati baéti cu mene, adausè elu, se cinstimù unu paharu de vinu. Candu vremile se inasprescu, nu-i bene se ne despartîmu, fora se ne poftimù unulu altui'a norocu bunu.

Cu totii merseramu la crâșm'a din satu si ciocniramu cate unu paharu, inse mie unuia dreptu se spunu, nu 'mi lunecà vinulu pre gâtu, cà-ci voi'a buna 'mi erà cá si spum'a vinului numai in faccia, iara in anima drojdiele grigîei. Me gandiamu la taț'a, la Catrin'a, la casa, la vitele nôstre, apoi la Turci, la Rusi, la plumbi, glóntie; si luatù inainte de vèrtegiulu gânduriloru, siedeamu tacutu pre o lavitîa fora se bagu de séma cà remasesemî in crâșma numai cu mosiulu Tôderu a Paraschivei care se uità cu mila la mene.

— Nu-'ti mai face anim'a rea copile, 'mi disè elu, puindu-mi man'a pre umeru. Dute acasa si te pregatesce de drumu cà-ci la slujba ceasurele 'su numerate.

Trei zile dupa ace'a erám imbracatu soldatíesce si gata de plecare. Opincele 'mi eráu noue noutie, mantéu'a curata incatu bumbii pre dens'a straluciau cá aurulu, in spate aveam straiti'a cu scimburile si pre umèru pusc'a. Candu me dusei la tat'a se 'mi iéu diu'a buna, mi se umedíra ochii, iara elu dupa-ce me sarutà pre frunte, 'mi dîse cu glasu indoiosiatu.

— Mergi cu bine Andreiu! . . . . Domnedieu se te apere de primejdii si se te întórca sanatosu a-casa!

'Mi luái asemenea diu'a buna dela vecini, inse pre Catrin'a nu o gasii nicairea. Pre la prândiu erám in crucile satului impreuna cu toti flacaii din batalionulu meu.

Betrani si copii, babe si fete, toti afora de Catrin'a, eráu adunati in-pregiarulu nostru cá se ne vedíra plecandu. Iar' noi 18 de toti erám insirati doi câte doi cu caprariulu in frunte.

— Pusc'a la umeru! . . . . Marsiu! . . . .

Atunci cu piciorulu stângu inainte plecaramu. O suta de cacíule si de palarii, o suta de naframe se redicara de-odata in aeru pentru a ne pofti drumu bunu. Totu satulu ne petrecu pâna la pórt'a tiarinei; mosiulu Tóderu a Paraschivei cu vorbe de imbarbatate in gura veni si elu in cârgi'a lui de-inpreuna cu multímea, iara Antonu Aghiutia, unu piticu ghebosu care erá comediasiuulu satului se acatià de-asupra portíei strigându-ne in gur'a mare:

— Mergeti sanatosi copii! Se 'mi aduceti fie-care cate unu pistolu cá se aflú cumu e Turculu; cá sciti: „dupa Turcu si pistolu.“ — Totu satulu porni intr'unu hohotu de risu, iara noi le multiamiramu militaresce cu mân'a la cocarda.

II.

Greu e omului pâna a nu intrá in nevoia, — déca odata au intratu, apoi, vorb'a ce'a, 'si pune capulu intre umere si merge orbu inainte. Asié se intemplá si cu mene. Dupa-ce am plecatu de-a-casa in viétia de oșteanu, incepu si 'mi lasu grigiele indereptu si pucinu catu de pucinu venii in chefulu (voia buna) meu obicínuitu. Unu singuru lucru me mai superá. 'Mi pareá reu ca n'am gasitu pre Catrin'a se-i dícu remasu bunu, cá-ci cene scie? — se potea se nu-o mai vedu. Cu acestu ghimpu in anima mersei pâna in séra.

Erá pre la inceputulu lui Aprilie pre candu ciocarliele se invetiá a cantá si codrulu (padurea) prindea a inverdi. O luna plina si frumósa 'mi luminá calea, candu éta cá la câtiva pasi de mene zarii o umbra de femeia ascunsa in dosulu unui frundiariu. Numai o saritura facui pana la dens'a si o apucái de mâna.

Erá Catrin'a, inse asié de galbéna si de slaba incatu mi se parú cá ochii i-se marise in capu.

— Bine cá te vedíui Catrino, inainte de a me duce la bataia, i-i dísei uitându-me cu gíele la dens'a; dara ce-'ti suntu mânele asié de reci?

— Mi-e frica se nu me uití, respunse ea cu glasu innecatu in lacrimi.

— Eu se te uitu! . . . Dora nu me ducu la jocu seau siedia-toria, acolo. Roga-te mai bene la Ddieu se nu moriū, Catrino. Apoi imbraciosiându-mi anim'a, o cuprinsei in bracia si o sarutai pre frunte, iara ea suspiná din greu si 'mi dîse:

— Andreiu, jóra-mi ca 'ti vei tiené cuventulu ce mi-ai datu!

— Joru!

— Se scii bene, Andreiu, cà ceasulu in care 'ti vei calcá acestu juramentu va fi ceasulu mortiei mele. Asié semtu eu ca 'mi este scrisu.

— Atunci vei traí multu, Catrino, afora numai déca vre-unu glontiu 'mi va curmá dílele.

— Tu nu vei muri in resboiu, adausè ea cu glasu care semêná o prorocia.

Voií se o sarutu inca odata, pentru cea din urma data inainte de a o parasi, inse ea se departá din braciale mele si se facú ne-vediuta printre umbrele copaciloru. Audii numai din departare unu glasu care si acum'a pare ca 'mi resuna in anima:

— Mergi sanatosu, Andreiu, si nu me uitá! Acum potu se dícu ca 'mi veni-se chefulu la locu. Nu sciu pentru-ce, dar' me semtiámu multu mai imbarbatatu decandu audîsemi din gur'a Catrinei, cà n'am se moriu in resboiu. 'Mi inchipuiémí cà femeile au cate odata pre-vestiri tainice asupr'a venitoriului; éra grigi'a ei se nu o uitu, 'mi parea prea copilarésca cà se me mai supere catuși de pucinu.

Trecusè mediulu-noptiei candu ajunseramu in padurea din valea Racovei. Acuma nu mai padiámu renduial'a pasiului militarescu, ci fie-care mergea cum potea, dupacum se semtia de ostenitu si dupacum i mergeau si gândurile prin capu. Lun'a incepea se se cobore de céalalta parte a ceriului, si umbrele se intendeau lungi pre pamentu cá nesce bracia de uriesiu. 'Mi adusei a-minte de spus'a betraniloru cà aci Romanii se resboisera odinióra cu Turcii si respisera ordele loru, si éta cà acuma dupa atati'a amari de ani, ne vení si noue rëndulu se ne mesuramu cu densii. . . . Ciudata potrivire! . . . Bine a dísu cene a dísu cà nime nu scia ce este acunsu in pól'a vremiloru. Si cum mergeamu asié gânditoriu prin acestu locu udatu cu sange omenescu, 'mi semtiam crerii infierbentati, si nu odata mi se parú ca vedu in díarea lunei, resarindu din pamentu capatîne góle care se ringiau la mene.

Trei septemani dupa ace'a strabatusemu tíer'a de-a lungulu pâna la Dunare pre malulu carei'a mii si mii de Romani eráu adunati in deosebite locuri asceptandu numai ordinulu de trecere. Dara pâna candu vení ordinulu, in nenumerate rënduri ne jucámu de-a mingea (de-a lapt'a, — cotc'a) cu Turcii, tramitiendu glontie in cetatíle loru si primindu altele dela densii.

Apoi pre-la miđiuloculu verei unu podu se facú preste Dunare a carui capetu abia se díarea la malulu celu-alaltu, si insíratu cinci câte cinci prinseramu a trece din-colo. Eráu frumóse de vediutu síru-rile nóstre de calareti si pedestri, a-caroru arme straluciau la sóre, mergêndu cu pasiu barbatescu in sunetulu musiceloru, cu steagurile fâlfaindu, si urmate de o suta de tunuri de otielu sub rotele caror'a parea ca geme pamentulu.

— Strigati copii „se traésca Maria S'a!“ — dîse comandantulu; cã-ci suntu multe sute de ani decandu vulturulu si capulu de bou alu Romaniloru n'a calcatu in tîer'a paganésca.

„Urta! . . . Se traésca Mari'a S'a!“ . . . strigara odata mii de mii de glasuri cari resunarã departe in vãile Dunarei.

Anim'a se batea tare in piepturele nòstre, si hotariti cum mergeamu pre viétia si pre mórte semtiamu pentru antai'a data in noi o tainica mandrie. Acum erãmu si noi „cev'a!“

Preste siese dîle ajunseramu in facia intaririloru Plevnei inpotriv'a caror'a ostirile rusesci se fransera de atatea-ori. Aici incepù pentru noi o viétia mai grea, mai ostenitoria, cã-ci fiendu aproape de Turci, trebuia mereu se strajumu si se sapamu la sãntiuri pentru a nu fi loviti pre furisiu. Totu-de-a-un'a imbracati si cu arm'a langa noi, totu-de-a-un'a gata a sari la celu mai micu sempu, dormiamu nòptea somnulu iepurelui, si diu'a de multe-ori nu ne tiecea mancarea amestecandu-se in borsiulu nostru glontie turcesci. Inse omulu se deprinde si cu benele si cu reulu; fie-care 'si facea slujb'a fora se se planga, numai candu cadeau ploile celea putrede, candu udì pana la ósa, trebuia se dormimu in glodu, atunci fora voia ne aduceamu a-minte de a-casa si faciele nòstre se posomoriau. Dar', verb'a ce'a, unu ceasu de bene te face se uiti unu anu de necasu; cum se furisiã printre spaturile noriloru o radia calda de sóre, indata ne venia chefulu la locu, si doínele incepeau se resune in sãntiurele Plevnei.

In unele locuri erãmu asié aproape de Turci, incatu poteamu vorbi unii cu altii. Intr'o dî Vasile Graunte, tovarasiulu meu care erã unu poznasiu si diumetate strigà la densii:

— Bre bostangii, bre ciorbagii, asié-i cã ve dormu siorecii in pantece? . . . Ce nu ve inchinati mai bene?

— Minciuni spui; éca ce mancamu noi, respunse unu glasu dela densii, si in acé'a-si clipa o pane alba cadiù in sãntiurele nòstre,

— Acést'a e furata dela noi, joru pre fesulu (caciula) lui Mahometu!

— Cene a dîsu verb'a ast'a se-si arete faci'a déca 'lu tiene curéu'a!

— Indata respunse Graunte, si puindu-si unu fesu in capu esí pana la diumatatea trupului din sãntiu afora.

Atunci o ploie de glontie i suierà pre la urechi.

— Dar' din voi care e harnicu se-si redice capulu, strigà elu scoborindu-se in sãntiu?

— Eu! respunse unu tureu care se aretà cu o caciula de curcanu pre capu.

— Pre elu! strigara ai nostrii, inproscandu-lu la rendulu loru cu o salva de puscì. Turculu se facù nevediatu.

Glumele acestea usioru se poteau întórce in reu, cã-ci cu mórtea nu-i de glumitu: dara ce se facemu? . . . Se ne aretamu mai slabi decatu Turcii, ast'a nu se potea. E ciudatu cum eu, omu milosu de feliulu meu, trageam aci cu dragu in carne de omu, ba inca 'mi pareu reu decate-ori plumbulu meu mergea in desiertu. — Pare ca nu mai erãm eu baétulu Andreiu Florea celu pacinicu din satu dela Floresti,

pre care fetele 'lu hatiau fora leacu de grigia. Resboiulu me incruntaşe în sange, si 'mi schimbase firea, si de asiũ fi avutu potere asiũ fi ucisu pre toti Turcii din tiér'a turcésca cá se se sfêrsiésca clac'a acést'a si se me intorcu mai curendu a-casa. Inse treabá mergea mai inoetu decatu doream, cà-ci fie-care dí aducea cu sene noue intemplari si noua munca.

Dupa-ce intaririle nóstre fura ispravite, prinseramu se umplemu saci cu nasipu, se facemu legaturi de strujani, si țiarcuri de nuele pre care Romanii in deprinderea loru de a porecli le numira: Frasini, (fasîni). Tóte acestea eráu menite se slujésca de aparatura la sianțiurile nóstre, seau se fia aruncate în sianțiurile Turciloru, in diu'a candu vomu navalí asupr'a loru. Era glumele insociau necurmatu lucrulu.

— Mei Frasin'a t'a e cá m infoiata, dícea unulu, me temu ca nu o vei poté duce cum se cade la Turci.

— Ba e numai buna de strinsu in bracia, raspundea celu-alaltu; cu dens'a me ducu pâna in pândíele albe.

Ast'feliu facându treaba, glumia între densii baétii nostri, dupa obiceiulu loru din copilaria; cà-ci fia dílele catu de aspre si inpletite cu primejdii, ele totu se mai indulcescu déca le preseri cu ceva chefu si voia buna.

(Sfêrsítulu va urmá.)

HOR'A DELA PLEVN'A

Colo 'n Plevn'a si 'n credute central U
Stau paganii mii si sute,
Stau la pânda pitulati
Cá zavozi de cei turbati.

Las' se siéda mari si mici . . .
Trageti hor'a, mei voinici!

Susu, in taber'a turcésca
Dat'an tusea magarésca.
Rapçigossii cruntu tusiescu,
Cu ghiulele 'n noi stropescu.

Las' se crepe, mici si mari . . .
Trageti hor'a, mei tunari!

Josu in vale, pe campia
Basi-buzuci de casapia
Si cerchessi merei cumpliti
Rupu cu dintii din raniti.

Las' se rupa . . . rupe-i-asi!
Trageti hor'a, calarasi!

Diu'a, nóptea glontii ploua,
Totu pamentu-i udu de roua.
Nu e roua din seninu,
Ci e sange de chrestinu.

Las' se plóie cá din nori,
Trageti hor'a, rosiori!

Éca me! din parapete
Vine-o scrófa cá se fete
Optu godaci si unu godacelu,
Toti cu ritulu de otielu.

Las' se fete mii de mii . . .
Trageti hor'a, mei copii!

Ne-a veni si noue odata
Di de plata si resplata,
Se-'lu aducemu la amanu
Pe Gaziulu de Osmanu.

Vie! . . ur'a! . . la Balcani!
Trageti hor'a, mei curcani!

Catu e negru, catu e sóre
Mórtea siéde panditóre
Si prin siantiuri si prin ripi,
Si totu bate din aripi.

Las' se bata pana mani . . .
Trageti hor'a, mei romani!

V. Alecsandri.

Unele si Altele.

† **Carolul Franciscu** tatalu imperatului Austro-Ungariei a muritu in 8 martiu st. n. in etate de 76 ani. A fostu unu omu cu anima buna si cu sufletu induratu. Domnedieu se-lu odichnésca!

Batalia. *Romanii* sub comand'a generalelui *Manu* cuprinserá poternic'a cetate a Turciei *Vidinulu* si mai tardíu si *Belgradjiculu*. — *Rusii* intrará in cetatea turcésca *Rusciuculu*. — *Grecii* se ciocnira de vré 2--3 ori cu ostirile turcesci, — in urma inse se liniscirá in sperarea ca Turci'a le va luá in séma cererea loru de libertate si neaternare.

Pacea între Rusi'a si Turci'a s'a subscrisu la 3 martiu st. n. in *San-Stefano* prin marele-duce *Nicolae* si prin inpoterniciti Turciei. — In urm'a conditiuneloru de pace: **Turci'a** cáta e in Europ'a se daraburesce cumplitu — abia i-i remâne unu pamentu de 400 miluri in giurulu *Constantinopolului*, ce-i mai remane afora de acést'a nu e decatu o limba lunga de pamentu, cárn de 3000 miluri □ care nu-o pote tîené decatu pâna la antái'a ciocnire ce ar' avé cu carev'a ostire crestina. Mai multu de jumătate din pamentulu Turciei se rumpe decatra trupulu ei si va formá nou'a imperatia **Bulgari'a**, care va avé domnire si ostire propria; si numai intru atât'a va stá in legatura cu Turci'a, incatu va fi detoria a-i platí acesteia cev'a tribut (dajde). Ea va fi de done ori asié de mare cá Ardealulu si va intruni 5 milioane de slavi — avendu cetati poternice cá *Filipopolulu*, *Sofi'a*, *Pirotulu*, *Varn'a*, *Siuml'a*, *Rusciuculu* s. a. — Ostirile turcesci, impreuna cu toti deregatorii de neamu turcescu voru parasí indata pamentulu *Bulgariiei* si in loculu loru se va formá o ostire crestina din locuitorii aceluia tîenutu, din cari se voru alege si deregatorii tieiei; între ostasii si deregatorii acesti'a voru intrá de buna séma si o multíme mare de muscani, cu atatu mai vertosu ca între locuitorii crestini ai tieiei pucini se afla cari se fia in stare de a duce cârm'a si de a rënduí ostirea tieiei. Muscanii voru tîené cuprinsa *Bulgari'a* celu pucinu tempu 6 luni — pâna candu adeca se va pune in rendu cârm'a si ostirea acestei tiei. — **Serbi'a** va capetá trei comitate turcesci si va fi tíera deplenu neaternatoria de Turci'a. — **Montenegro** va capetá *Antivariulú* si se va estinde pâna in hotarele Serbiei. — Acestea tiei usioru se voru poté uní mai tardíu, — cum sau unitu *Romani'a* si *Moldov'a*, — pentru de a face o singura imperatia mare si tare. — **Romani'a** va fi statu (domnire) neaternatoriu. Capetavá cev'a séu dóra i-se va luá si din ce a avutu pâna acum? acé'a inca nu se scia. — Dreptatea ar' aduce cu sene cá se capete, de nu mai multu, dara baremí atât'a catu *Serbi'a*; — cu atatu mai vertosu cá precandu ea sau luptatu vitejesce in potriv'a Turcului, sarindu in lupta chiar' atunci candu acé'a erá mai inflacarata si pentru Muscani chiar' desperata, — pre atunci *Serbi* au statu cu mânile in senu si numai candu au vedíutu pre Turcu ascernutu la pamentu au saritu si ei asupr'a lui, pentru de a-i da si din

partea lor o lovitura. Cu toate acestea *Romanii* nu ceru nemicu decatu neaternarea țierei lor și platirea cheltuielilor ce au avut cu această bataia. Acestea li se voru și da. — Ei dara Muscanulu voiesce a le luá *Basarabi'a* și a le da în schimbu Dobrogea. La acéș'a înse Romanii nu se invoiescu și nu se voru invoi níci odata mai gata fiindu a-si versa sangele decatu a lasá vre-o bucatíca catu de mica din pamentulu moscenitu dela parentii și mosii lor. — Se speramu ca dreptatea va învinge și Muscanulu de va avé și numai o schinteí'a de *omenia* se va lasá de acéș'a pofta și va socoti interesele și folósele țierei, care o-a ajutatulu multu în marea lupta pentru libertatea poporiloru crestine subjugate de Turcu. — **Rusi'a** va capetá din Turci'a asiatica *Armeni'a* și preste 300 milioane de ruble cá despágubire de cheltuielile avute cu batai'a acéș'a.

Pace ori Bataia? Intre punctele de pace suntu și catev'a cari vatema interesele Austro-Ungariei și a Angliei; și cari pentru acé'a nu voru poté fi primite de catra acestea imperatíe, decatu atunci candu ele se voru semti de totu nepotintióse de a se inpotriví acelor'a. Pentru acé'a credemu ca s'au și facutu în Angli'a pregatirile de bataia cunoscuté și pentru acé'a sta și Austro-Ungari'a gata de a-si mișca ostirile s'ale spre granițele țierei, unde preste munti se afla intrunite numeróse ostiri muscanesci intrarmate din crescetu pâna în talpi. — Altmintrea acéș'a va atérná dela acé'a cum se voru poté întielege incredintiatiu imperatíeloru europene în *conferinti'a*, ce se va tiéné la începutulu lunei urmatoría în Berlinu.

Amici cu poterea. Sultanulu — imperatulu — Turciei a gratulatu Tiarului — imperatulu — Rusiloru la serbatorirea suirei pre tronu a acestui'a și si-a descoperitu dorenti'a re'noirei legaturiloru de pretinia cu Rusi'a. — Tiarulu i-a multiamitu dîcîndu ca, prin subscrierea pazei, bunele relatiuni între densii s'au intaritu pentru tempu îndelungatu.

Pentru întretienerea refugiatiloru Bosniaci Austro-Ungari'a poftesce 6 milioane floreni.

Bancúnotele de 5 fl. se voru schimbá cu altele noue. — Pentru acé'a totu pucini bani voru ajunge pre man'a nóstrá!

Sátulu de vinarsu a maritu unu paserariu din Clusiu. Elu adeca a beutu $\frac{1}{2}$ litra de vinarsu dintr'o inghitítura. Acéș'a aprindienduse în elu, i-au datu flacar'a pre gura și pre nasu și densulu preste pucinu a cadíutu mortu.

Si-a mancatu pre fiulu seu. O femeia veduva de tataru cu 5 prunci ai sei erá se piara de fóme. A cerutu ajutoriu dela comun'a s'a Kistemar, care înse nu o-a ajutatulu. În urm'a acesteí'a ea, cá se nu piara de fóme împreuna cu toti fii sei, a taiatu pre unulu din acéș'a și a facutu zama și friptura din carnea lui — pentru sene si cei-alalti fii ai sei.

O bucatá de iéga (glaja) scoserá în dílele acestea medicii, din sinulu unui bancariu germanu. O inghitíse acum'a-su doi ani — bendu bene; — și de atunci suferi dureri cumplite jacíndu în spitatele Viftani'a și August'a sub ingrigírea sororiloru anglicane.

Charti'a cea mai pretiosa e de buna séma contractulu de 11,009,900 fl. v. a. a fondulu religionaríu alu Moraviei.

Domnul Persiei — Sîahul Nasredin — va cercetă în anul acestă Europ'a, care nu o-a vedintu din anul 1873. Elu are 4 femei legîute si 50 nelegiute. — Grea i-i va fi despartîrea de ele!

Mătie în serviciu militarîu. În Belgiu s'a formatu o societate pentru de a invetia mătiele la slujba militarîa, — că în tempu de bataia se pota tramite cu ele scrisori ori unde ar' voi. — Pana acum'a se folosou spre acestu scopu numai porumbii.

Doi prunci cate de 9 ani a datu în man'a judecatiei capitanatulu din Budapest'a, pentru spargeri de feresti si telharie repetite mai adese-ori. Ce se-a alege apoi din acesti'a pre candu voru fi de 20—30 ani?!

Mustrarea conscientiei pentru juramentu falsu — pre nedreptulu — atata a neliniscitu pre Neti Kovács unгурóica din Vascut, încatu în urma a nebunitu. — Nu jurati strembu că se nu vi se întemple asemenea!

Cinci fete si-a maritatu de-odata, în un'a si ace'a-si di, înainte'a unu'a si acelu'asi altariu, unu negutietoriu din Dread'a. Mare veselîa si multa bucurîa!

Daci'a moderna sêu tîerile romane este titlulu unei mape edate în Bucuresci la an. 1876 de D. Zamfirolu. Acésta mapa cuprinde în seue si Ardealulu si partea Ungariei pâna la Tis'a împreuna cu Dobritiênu; si fiendu-ca Dlu *Ioanu Tieranu* librariu în Oraviti'a ă avutu cutesarea de a tiené de vendiare acésta mapa, — procurorulu (fiscalulu) regescu, în 18. maiu 1877 l'a prinsu si sco-tiendulu din sinulu familiei s'ale l'a bagatu în temnitia, sub gréu'a invinuire de resvêrtitoriu contr'a întregitatiei tîerei. În 27. fauru a. c. tienendu-se pertractare în acésta cauza, Judecatori'a a dechiaratu de nevinovatu pre Dlu Ioanu Tieranu; si acest'a fu slobodîtu din temnitia, dupace suferi în ace'a neplacerile si greutatîle închisórei în tempu de preste 9 luni, fora nici o vina.

Romanulu mai tare decatu Rusii. Unu ostasiu romanu inbetranitu în urma, fu trasu înainte'a judecatoriei, pentru-ca a batutu pre nesce ostasi rusi. — Presiedintele judecatoriei lu întrebă: Pentru-ce ai batutu pre Rusi, ce ti-au facutu ei? — Invinuitulu ostasiu romanu raspunde: Se traiti Domnule Presiedinte, nu m'am legatu eu de densii, ci s'au legatu ei de mene, si eu am trebuitu se me aperu; că-ci dieu! mi-a fostu rusine se lasu se me bata nesce venetici pre mene, care am fostu vechiu vaicmaistru în militia. Judecatoria la absolvatu.

PRENUMERATI!

În lun'a viitoare va esî de su tipariu:

Amoru si dincolo de mormentu. Novela de Ponson du Terrail traducere de N. F. Negrutiu. Acést'a este un'a dintre celea mai interesante si mai placute scrieri ale novelistulu francesu Ponson. Ea se pote ceti si decatra cea mai frageda tenerime. Pretiulu unui esemplariu e 30 cr. v. a. — Collectantiî primescu dela 4 esemplare — unulu gratis. Librarii primescu 33 $\frac{1}{3}$ %. — A-se adresă la Redactiunea acestei foie în Gherl'a (Szamosujvár).

Proprietariu, Editoru si Redactoru respundietoriu:

Niculae F. Negrutiu, în Gherl'a.

Tipografi'a Eredei lui Georgiu de Closius, în Sabiîu.